

Ajasta riippumattoman teknologian pilottikoikeilu Eskolakodissa, Kotkassa

Tulevaisuuden sote-keskus –hanke 2023

Ajasta riippumattoman teknologian – pilotti Eskolakodissa

Pilotti toteutunut: 9.2.-22.5.2023 (3 kk)

Tarkoitus ja tavoite:

- Arvioida kuntoutuksen ja hoitoalan ammattilaisten näkemyksiä yleisesti teknologian toimivuudesta ja sen hyödynnettävyydestä yksikön asukkailla/asiakkailla osana fysioterapeuttien ja liikunnanohjaajan työtä sekä hoitohenkilökunnan kuntouttavaa hoitotyötä

Kohderyhmänä:

- Tehostetun palveluasumisen asukkaat
- Kotona asuvat intervallihoidon asiakkaat
- Fysioterapeuttien ja liikunnanohjaajien kuntosali- ja tasapainoryhmiin osallistujat

Ajasta riippumattoman teknologian -pilotti Eskolakodissa

- **Toteutus:**

- Pilotti käynnistettiin yhteisellä keskustelulla 9.2. Sisältöä arkeen –työryhmässä sekä laitetoimittajan laiteopastuksella 15.2.
- Pilottiin osallistuvat fysioterapeutit huolehtivat harjoitusohjelmien sisällöistä → generiset ja yksinkertaiset toteuttaa vaikeustason mukaisesti esim. istuen tai rollaattorin kanssa seisten tehtävät harjoitusohjelmat
- Pilotissa laitetoimittaja huolehti laitteiden käytön opastuksesta, päivityksestä ja huollosta
- Eskolakodissa laitteita oli 2 kpl, aulaassa sekä kuntosalin yhteydessä

- **Seuranta ja arviointi:**

- Laitteiden käyttömäärä ja käyttötarkoitukset
- Teknologiaa käyttäneiden ammattilaisten määrä ja ammattiryhmät
- Teknologian toimivuus osana fysioterapeuttien työtä sekä hoitohenkilökunnan kuntouttavaa hoitotyötä
- Asiakasryhmät, joilla laitteita hyödynnetty (asukas, intervalliasiakas vai muu asiakasryhmä)

- **Muuta huomioitavaa:**

- Pilotissa tarkoituksena oli kokeilla myös muita ajasta riippumattomia teknologialaitteita, mutta niiden huollon pitkittyessä niiden käyttökokemuksia ei pilotissa ehditty saamaan
- Kokeiltavien laitteiden lisäksi yksikössä on ollut käytettävänä liikuteltava YETI-tabletti sekä fysioterapeuttien tekemät digijumppaohjelmat, joita oli ollut mahdollista näyttää asukkaille esim. tv-näytöllä muistitikun kautta

Pilotin tulokset

Laitteiden käyttäjät ja käyttötarkoitukset

Kuinka monta työntekijää käytti laitteita? Mitä ammattiryhmiä?

Sosiaalisen arjen mahdollistaja → 1x viikossa tuolijumppa ja 1x viikossa rollaattorijumppa

Fysioterapeutit → tasapainoryhmä, jossa laitteen kautta tapahtuva harjoittelu oli osa ryhmän sisältöä

Kotvan asiakkaita käynyt yksittäisiä asiakkaita hoitajan kanssa. Tietävästi myös hoitaja ja opiskelija kokeilleet laitetta.

Liikunnanohjaaja → kokeilu kuntosaliryhmässä

Kuinka monta asiakasta harjoitteli laitteiden avustuksella ja minkälaisissa tilanteissa (yksilö/ryhmä)?

Ilman apuvälineitä liikkuneita sekä rollaattorilla tai pyörätuolilla liikkuvia tasoryhmittäin

Ryhmäkoko 4-9

Laitteiden harjoitusohjelmat

Minkälaisia harjoitusohjelmia laitteille oli tehty? Olivatko kohderyhmälle sopivia?

Rollaattorijumppa (8 liikettä) → käyty kaksi kertaa läpi

Tuolijumppa

Tasapainoryhmälle liikepatteristo

Selkäjumppa, parkinsonjumppa

Fysioterapeutit tehneet muokkauksia mm. ajan säätöä

Joitain aiempia, ylimääräisiä ohjelmia oli jäänyt laitteeseen, joita fysioterapeutit eivät saaneet itse poistettua

Käytännön kokemukset ja havaitut hyödyt

Mitkä laitteiden käyttötarkoitukset olivat toimivia?

- Tasapainoryhmässä toimiva harjoitusmuoto, mutta ei tuonut fysioterapeuttien mielestä merkittävää lisäarvoa
- Rollaattori- ja tuolijumppa → Sosiaalisen arjen mahdollistajan mielestä helpotti, että liikkeet olivat valmiina laitteessa, mikä madalsi kynnystä lähteä toteuttamaan ryhmää

Mitkä laitteiden käyttötarkoituksista eivät osoittautuneet toimiviksi?

- Liikunnanohjaajan pitämässä omaishoidon ryhmässä laite ei ollut erityisesti kohderyhmän mieleen → oli aiheuttanut asiakaskunnassa pohdintaa siitä, syrjäyttääkö digitalisaatio kokonaan live-tapaamiset

Minkälaisia hyötyjä pilotissa havaittiin asiakkaan, työntekijän sekä koko organisaation näkökulmasta?

- Asiakkaille mieleistä
- Monipuolista palveluntarjontaa
- Lisäsi aktiivisuutta osalla asiakkaista
- Helppous ammattilaiselle
- Madalsi ohjaajan kynnystä lähteä vetämään ryhmää

Ammattilaisten kokemukset teknologian käytöstä

Ammattilaisten kokemuksia/kommentteja laitteista?

Tietylle asiakkaalle tai tiettyyn harjoitustilanteeseen yksilöllisesti kustomoidut jumppaohjelmat toiveena

Asiakkailla usein hahmottamisen haasteita, joten laitteen kautta selkeämpi ohjaaminen ja ajan muistutus tärkeitä ominaisuuksia

Pilotissa on havaittu toimivaksi ratkaisuksi se, että laitteen robottimainen ääni on ollut hiljaisella, jolloin ohjaajan rooli on korostunut

Ammattilaisten toiveena ensin liikkeen näyttö ja sitten harjoitteiden toteutus → pieni hengähdystauko liikkeiden välissä olisi hyvä olla

Laitteen liikuteltavuus olisi tärkeä ominaisuus, jotta tavoitaisi asiakkaat osastoilta → kynnys lähteä osastolta harjoittelua varten aulaan voi olla korkea (asiakkaan haluttomuus)

Eskolakodissa ollut myös käytössä fysioterapeuttien tekemät digijumpat (20 min ja 40 min)

Erään hoitajan mielestä digijumpat on koettu toimivaksi harjoitusmuodoksi asiakkaille ja myös hoitohenkilökunnalle helpoksi tavaksi toteuttaa, kun muistitikku on telkkarissa kiinni jatkuvasti

Jatkokehitysehdotukset teknologian hyödyntämisestä asumispalveluyksiköissä

Pilotista saadun kokemuksesi perusteella, miten voisimme edistää teknologia-avusteista kuntoutusta/ arjen aktiivisuutta asumisyksiköissä?

- Laitteen liikuteltavuus tärkeä ominaisuus → kynnyks lähteä osastoilta varsinaiseen harjoitustilaan voi olla korkea, liikuteltava laite tavoittaisi mahdollisesti enemmän osallistujia
- Laitteessa riittävän iso kuva ja selkeä ohjaus muistisairaus huomioiden
- Teknologian käyttöönotto suurelta osin kulttuurin muutosta. Ratkaisuina muutokseen nähtiin esim.
 - Esimiesten tuki ja koko työyhteisön sitoutuminen uuteen toimintamalliin
 - Edellyttää sen, että jokaiselle vahva suositus/velvoite toteuttaa sekä esimiesten seuranta
 - Miten myydään kaikille ajatus?
 - Asenteet teknologiaa kohtaan voivat vaihdella
 - Vaatii henkilöä, joka on motivoitunut
 - Virikkeen pitäminen voi olla hoitajalle hankalaa
 - ”Kädestä pitäen saatellen ja jatkuva tuki”
 - ”Resurssit kunnossa ja lähdettävä toteuttamaan all in –ajatuksella, vaatii koko koneiston”
 - ”Ollaan saamassa lisäresurssia ja tulossa lisää välillisen työn tekijöitä” → Lisäresurssin avulla avautuu uusia mahdollisuuksia kuntouttavan työtöten tukemiselle teknologian keinoin